

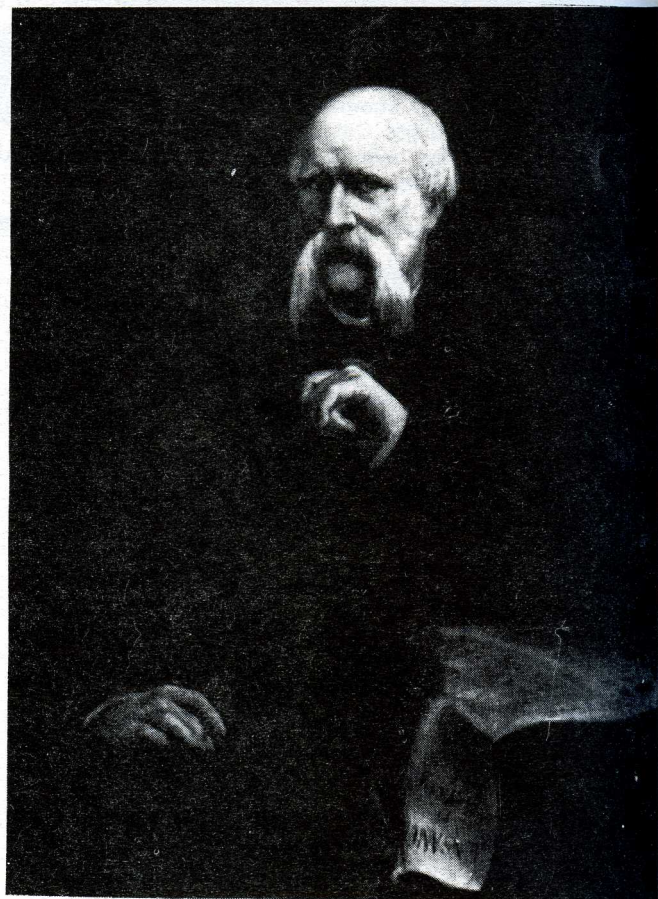
Idelfons Cerdà, fill del poble

PARTIDA DE NAIXEMENT

Dia vint-i-cinc de desembre, dia primer de l'any després del Naixement de Jesucrist Nostre Senyor de mil vuit-cents setze, a les fonts baptismals de l'Església Parroquial de Sta. Coloma de Centelles, bisbat de Vic; Felip Verneda, rector d'ella, ha solemnement batejat a Idelfonso Cerdà, pagès, de Sta. Magdalena de Vilarestau, sufragànea de dita Parroquia de Centelles, i de Caterina Sunyer, cònjuges: /Essent padrins Ramón, germà del batejat i Antònia Aguilar i Sunyer, muller de Pere Aguilar, pagès de S. Felíu de Codines, bisbat de Barcelona, germana de dita Caterina Sunyer. (Llibre 6 de Baptismes).

Potser en aquests moments demanar commemoracions és una mica fora de lloc, altres assumptes més urgents i vitals ens acaparen l'atenció, però crec que seria bo tornar a recordar que Idelfons Cerdà es centellenc de naixement. Actualment s'està celebrant a la Universitat de Barcelona una exposició d'homenatge. Crec que la figura d'Idelfons Cerdà és recordada més com a urbanista, tema tan en boga actualment, que no pas com un home progressista dels XIX (En aquells temps ser progressista equivalia ser comunista actualment). Segons el meu entendre la figura d'Idelfons Cerdà no es pot comprendre sense tenir present que era un home progressista que li donà aquesta magnitud d'urbanista i no al revés. Per tal de conèixer la seva figura publiquem la seva biografia extreta de l'Enciclopèdia Catalana (vol. V, pág. 13).

Cerdà i Sunyer. Idelfons (el Cerdà de la Garga, Centelles, Osoma, 1.815 -Caldas de Besaya, Santander, 1876) Enginyer, urbanista i polític. Cursà els primers estudis de llatí i de filosofia al Seminari de Vic, ciutat on s'havia traslladat la seva família, de tradició liberal, en produir-se l'alçament dels Malcontents el 1827. Amplià els estudis de matemàtiques i d'arquitectura a Barcelona, i el 1835 es traslladà a Madrid on ingressà l'escola d'enginyers de camins i n'obtingué el títol el 1841. S'allistà a la milícia nacional madrilenya i assolí el grau de tinent d'una companyia de granaders. Com a enginyer de l'Estat fou destinat, successivament, a Terol, Tarragona, Girona i Barcelona, on s'establí el 1849. Interessat a l'estudi de l'urbanisme, es relacionà amb els medis progressistes i revolucionaris de Barcelona, influïts per les doctrines del socialisme utòpic, especialment les de Cabet, i fou amic de Narcís Monturiol i de Ramon Martí Alsina. Centrà els seus estudis sobre els problemes de reforma i exemple de la ciutat de Barcelona, de plena actualitat per causa de l'enderrocament de les muralles barcelonines amb les possibilitats de l'expansió urbana que això representava. S'afilià al partit progressista i fou diputat a Corts per Barcelona el 1.850 i, durant el Bienni progressista, comandant del batalló de sapadors de la milícia nacional i sindical de la ciutat de Barcelona (1854). El 1855 acompanyà una delegació de treballadors barcelonins que anà a Madrid a discutir els problemes de l'associacionisme obrer. El 1859 una ordre reial per la qual era aprovat el seu projecte de reforma de Barcelona, que motivà aspres polèmiques ciutadanes (pla Cerdà). Per aquell temps començà a recollir

els materials per al seu estudi fonamental en la història de l'urbanisme, titulat "Teoria General de la Urbanización" (1867). La revolució del 1868 el portà novament a la vida pública, i ingressà en el partit federal. Intervingué com a vice-president de la diputació de Barcelona, en les discussions per a la proclamació de la República (1873) i en les de proclamació de l'Estat Català, formant part de la diputació que presidí Ramon Arabia amb ell i amb Francesc Sunyer i Capdevila de vice-presidents. En 1873-74 fou elegit president de la diputació de Barcelona, càrrec del qual dimití amb el cop d'Estat del general Pavía. Amb la salut consentida i en una situació econòmica difícil, per tal com el govern li devia els honoraris, es traslladà al balneari de Caldas de Besaya, a Santander, on morí. L'any 1971 coincidint amb la reimpressió de la seva "Teoria general de la urbanización" i la publicació de la seva biografia, les seves despulles foren traslladades i enterrades al Cementiri Nou de Barcelona.

Fabià Estapé

JOSEP ROVIRA